

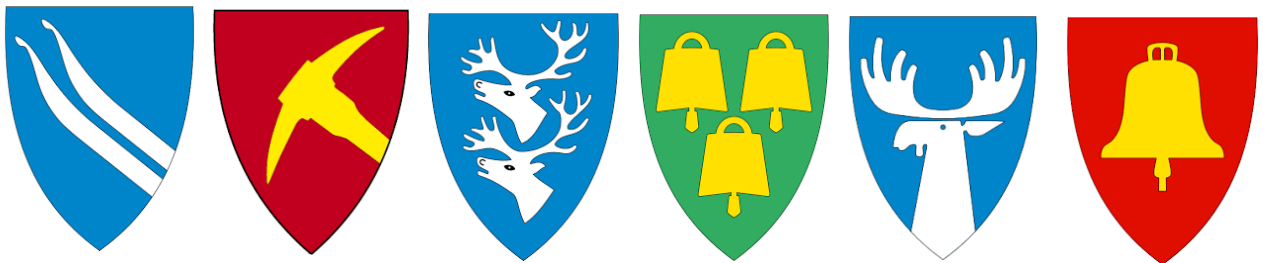
Prosjektbeskrivelse

Regional nærings- og energistrategi

for

Folldal, Alvdal, Rendalen, Tynset, Tolga og Os kommune

Vedtatt i IPRNØ

Innledning

Bakgrunn

I handlingsplan for IPRNØ for 2024-2026 er næringsutvikling ett av flere satsingsområder, og i løpet av perioden skal det etableres en helhetlig regional næringsstrategi, og en felles energistrategi. Tilgang på fornybar energi er en viktig driver for næringslivet, og de to tiltakene er slått sammen til et forslag om å utarbeide en felles nærings- og energistrategi.

Flere andre tiltak i handlingsplanen vil også være relevant for i nærings- og energistrategien, bla. omdømmebygging, markedsføring og kompetanse.

En regional, strategisk næringsplan er etterspurt av Næringsforum i Fjellregionen, som bla. trekker frem behovet for mer koordinert innsats kommunene imellom, for å skape regional vekst.

Mål

Arbeidet med regional nærings- og energistrategi skal resultere i konkrete leveranser, men det er også et mål at prosessen skal legge grunnlag for bedre koordinering og samordning av kommunenes næringsarbeid, til beste for hele regionen.

Prosjektets resultatmål/leveranser er:

- En felles nærings- og energistrategi for Nord-Østerdal frem mot 2035 med
 - Et kortfattet kunnskapsgrunnlag, med relevante statistikker og trender knyttet til forventet kraftbehov, kraftproduksjon, arbeidsplasser, bosetting etc.
 - Regionens overordnede ambisjon, med relevante måleindikatorer som kan brukes for å følge utviklingen over tid.
 - Prioriterte satsingsområder for kommunene i Nord-Østerdal frem til 2035
- Kommunevis handlingsprogram for perioden 2026-2027
 - Med tiltak basert på kommunens virkemidler
 - Med mulighet for årlig revidering.
- En oversikt over egnede næringsarealer i Nord-Østerdal
 - Inkludert grå arealer som egner seg for utbygging av fornybar energi.
 - Informasjon om relevante områder i regionens nabokommuner inkluderes så langt det er hensiktsmessig

Rammer for arbeidet

Forutsetninger

Arbeidet bygger på en forståelse for at både utvikling av dagens næringsliv og nyetableringer forutsetter tilgang på mer energi, og denne skal være fornybar. Klima- og energiplanen tilsier at kommunen skal legge til rette for økt produksjon av fornybar energi, men det vil være opp til hver enkelt kommune å bestemme hva slags fornybar energi man vil satse på. Kommunens vetorett i utbyggingssaker er nedfelt i plan- og bygningsloven (PBL).

Arbeidet skal så langt det er mulig bygge videre på den gode dialogen som er etablert mellom kommuner og næringsliv, og de positive tiltak og løpende arbeid som skjer i kommunene.

Omfang og avgrensning

Arbeidet med strategien skal omfatte alle typer næringer. En ev. prioritering skjer ved valg av satsingsområder, som vil være en del av strategiarbeidet.

Strategien skal omfatte de seks kommunene i Nord-Østerdal.

Temaet energi omfatter både produksjon av fornybar energi, forbruk og energieffektivisering samt energisikkerhet.

Strategiarbeidet inkluderer ikke kjernekraft, da dette er forhold som må avklares på nasjonalt nivå før vår region tar stilling til ev. utbygging.

Vernede vassdrag omfattes ikke av strategien.

Fremgangsmåte

Oppstart og forankring

Arbeidet med en regional nærings- og energistrategi forutsetter god forankring i kommunene og regionens næringsliv. Prosjektet er initiert av IPRNØ, og drøftet med KD-forum. Kommunens næringsansvarlige er foreslått som prosjektgruppe, og har gitt innspill til prosjektbeskrivelsen.

Prosjektbeskrivelsen må vedtas i kommunestyret i hver kommune, basert på en innstilling fra IPRNØ. Næringslivet gis mulighet for innspill før prosjektet vedtas politisk i hver kommune, men uten formell høringsrunde.

Kartlegging

Arbeidet starter med en kartlegging av hvilke utfordringer og muligheter regionen står overfor, og omfatter dialog med nøkkelpersoner i kommunene og regionens næringsliv.

Det er også viktig å få en oversikt over hvilke forventninger næringslivet har til kommunen, og til samarbeidet mellom kommunen og næringslivet.

Det utarbeides et faktagrunnlag, med oversikt over eksisterende planer, samt status og trender for næringsutvikling, befolkningsutvikling, kraftproduksjon og kraftbehov.

I samarbeid med kommunenes planavdeling utarbeides en oversikt over egnede næringsarealer i kommunene, inkl. «grå arealer» som egner seg for utbygging av fornybar energi.

Drøfting og analyse

Kartleggingen danner grunnlag for arbeidsmøter med kommunen og næringslivet. Sammen utformer man felles ambisjonsnivå og prioriterte satsingsområder, samt relevante måleparametere for å følge utviklingen over tid.

Tiltak

Det utarbeides et handlingsprogram, med vekt på kommunens rolle og virkemidler. Handlingsprogrammet skal også beskrive hvordan strategien skal følges opp, med rapporteringsrutiner og ansvarsforhold.

Høringsrunder og vedtak

Strategi og handlingsprogram behandles i IPRNØ, før den legges frem for politisk behandling i hver kommune. Fremdriftsplanen tar høyde for at strategien tas opp i kommunestyret to ganger før den legges ut på høring. Innspill innarbeides før endelig vedtak i kommunestyrene i hver kommune. Målet er en felles strategi, med handlingsprogram som kan tilpasses hver kommune.

Medvirkning

En viktig suksessfaktor for strategiarbeidet er at alle interessenter får mulighet til å engasjere seg eller komme med innspill til arbeidet. Dette omfatter

- Politikere (KS og FS)
- Kommunedirektør og næringsansvarlig i kommunene
- Regionens næringsliv og næringsaktører
- NØK/Klive og Tensio
- Regionens utdanningsinstitusjoner
- Kommunenes ungdomsråd og UE (Ungt Entreprenørskap)
- Innbyggere
- Nabokommuner
- Innlandet fylke og andre regionale aktører

Kommunenes planavdeling involveres i arbeid med kartlegging av egnede næringsarealer, ev. kombinert med boarealer.

Regionens aviser vil være viktige kanaler for å informere om arbeidet, og kan bidra til debatt og innspill til prosjektet. Det kan også være aktuelt å arrangere Nord-Østerdalsting for alle formannskap, for økt politisk medvirkning i prosessen.

Prosjektet vil også involvere aktører utenfor regionen, for å samle innspill til hva som er viktig for mulige investorer og etablerere, og hvordan de oppfatter regionens muligheter.

Prosjektet vil utarbeide en kommunikasjonsstrategi, som skal bidra til at interessenter mottar enhetlig informasjon om arbeidet, og får mulighet til å gi innspill til strategi og handlingsprogram.

Utfordringer og muligheter

Beslutning om å utarbeide en regional nærings- og energistrategi bygger på et ønske om å utvikle hele regionen, og at man ser regionen som en samlet bo- og arbeidsregion. Det vil være en viktig suksessfaktor i konkurransen med andre regioner om både næringsetableringer og tilflytting. For å ivareta kommunenes egenart og valgfrihet, utarbeides kommunevise handlingsprogram.

Det er mange som er engasjert og har synspunkter på kommunens næringsarbeid. I prosessen vil det være viktig med likebehandling av ulike næringsaktører, og at alle meninger blir hørt, før kommunen vedtar en strategi til beste for hele regionen.

Et godt kunnskapsgrunnlag er viktig for å kunne ta gode valg. Både kommunen og næringsaktører vil være viktige bidragsyttere, og prosjektet vil samle erfaringer fra andre som har gjennomført tilsvarende prosesser, bla. Kongsvingerregionen.

Næringsutvikling er et langsiktig arbeid, og for å få et resultat som kan stå seg over tid, er medvirkning i viktig. Strategiarbeidet vil derfor legge til rette for medvirkning fra både innbyggere og næringsliv; bla. landbrukets faglag, utdanningsinstitusjoner og UE, kommunenes ungdomsråd, nabokommuner og Innlandet fylke.

Det er mange som har forventninger til kommunens arbeid og tilrettelegging for næringslivet. I strategiprosessen vil det være viktig å skape forståelse for kommunens rolle og virkemidler, og næringslivets eget ansvar for utvikling og omstilling.

Prosjektorganisering

Prosjekteier: IPRNØ

IPRNØ orienteres jevnlig om prosjektet, i sine faste møter.

Styringsgruppe: Kommunedirektørforum

KD-forum orienteres jevnlig om prosjektet, i sine faste møter.

Prosjektleder og prosjektkoordinator

Prosjektleder: Silje Frogner Tangen, Regionrådgiver

Prosjektkoordinator: Hanne Maageng Olsen, regional rådgiver

Prosjektgruppe:

Det etableres en prosjektgruppe bestående av kommunenes næringsansvarlige:

- Bjørn Skjærvold, Folldal kommune
- Ole Sylte Heggset, Alvdal kommune
- Stian Nygaard Nilsen, Rendalen kommune
- Dag Nyeggen, Tynset kommune
- Frode Fossbakken, Tolga kommune
- Arne Strypet, Os kommune

Referansegruppe:

Det etableres en referansegruppe for prosjektet, der følgende utvalgte næringsaktører inviteres til å delta:

- NØK
- Næringsforum i Fjellregionen (NIF)
- Rørosregionen Næringshage
- Visit Røros og Østerdalen
- Rådhuset Vingelen
- Klosser Innovasjon
- Innovasjon Norge
- TSH

Øvrig næringsliv og interessenter inviteres til å komme med innspill til prosessen gjennom møter, kommunevise næringskvelder eller fagdager.

Fremdriftsplan

Følgende milepælsplan er planlagt for prosjektet. En detaljert fremdriftsplan utarbeides av prosjektgruppa.

Milepæl	Beskrivelse	Frist
M1	Når prosjektbeskrivelse er vedtatt i IPRNØ, og prosjektgruppe er etablert	4.12.2024
M2	Når prosjektbeskrivelsen er vedtatt i kommunestyret i alle kommuner	1.2.2025
M3	Når referansegruppe er etablert, og oppstartsmøte avholdt	1.2.2025
M4	Når utkast til regional næringsstrategi, med kommunevise handlingsprogram er utarbeidet	1.6.2025
M5	Når strategi og handlingsprogram er behandlet politisk første gang	1.7.2025
M6	Når strategi og handlingsprogram er behandlet politisk andre gang, og vedtatt sendt på høring	1.10.2025
M7	Når strategi og handlingsprogram er vedtatt i kommunestyret i seks kommuner	1.2.2026

Økonomi

Et detaljert budsjett utarbeides i samarbeid med prosjektgruppen, og vil omfatte

- Møtekostnader (lokaler, servering, kjøregodtgjørelse og ev. møtegodtgjørelse)
- Kjøp av tjenester (rapporter, statistikker etc.)
- Kjøp av annonser og synlighet på digitale plattformer

Prosjektet finansieres av IPRNØ, og kostnadsrammen er satt til 500.000,-. Beløpet inkluderer frikjøp av prosjektkoordinator fra arbeidet som regional innkjøpsrådgiver. Hver kommune dekker selv lønn og reisekostnader for sine næringsansvarlige og andre ansatte som involveres i prosjektet.